

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2227

Vragen van het lid **Van Dam** (CDA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht «OM: verdachten alleen nog aangehouden bij ernstige feiten»* (ingezonden 19 maart 2020).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid), mede namens de Minister voor Rechtsbescherming (ontvangen 25 maart 2020).

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht «OM: verdachten alleen nog aangehouden bij ernstige feiten»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Kunt u uiteenzetten wat precies het nieuwe (tijdelijke) beleid van het openbaar ministerie (OM) omvat en kunt u aangeven wat u als verantwoordelijk Minister hiervan vindt?

Antwoord 2

Het OM houdt niet op met functioneren en blijft onder deze moeilijke omstandigheden zijn werk doen. Het OM heeft noodgedwongen een tijdelijke en gedeeltelijke afbouw van zijn werkzaamheden doorgevoerd om de risico's te beperken op verspreiding van het virus. Ook zijn deze maatregelen genomen om het hoofd te kunnen bieden aan terughal in operationele capaciteit bij de organisaties.

Bij werkzaamheden wordt per situatie gekeken of deze noodzakelijk zijn. Bij deze keuze wordt rekening gehouden met onder meer de ernst van de feiten en de vrees voor herhaling.

De zogenoemde primaire kritieke processen zullen in de komende tijd doorgang vinden. Voorbeelden van taken die in ieder geval doorgaan zijn:

- Inzet officieren van justitie bij lopende urgente strafzaken
- Voorgeleidingen
- Pro forma zittingen (verlenging voorlopige hechtenis)

¹ NRC Handelsblad van 17 maart 2020; https://www.nrc.nl/nieuws/2020/03/17/om-verdachten-alleen-nog-aangehouden-bij-ernstige-feiten-a3993991?utm_source=social&utm_medium=twitter&utm_campaign=twitter&utm_term=20200317

- Verlenging TBS
- Rol van het OM in het kader van de WVGZ
- Instellen hoger beroep of cassatie na uitspraken van de rechter
- Beslissingen over ingevorderde rijbewijzen.

Naast aanhoudingen op heterdaad, blijven politie en OM ook voorrang geven aan aanhoudingen buiten heterdaad en voorgeleidingen in zaken waarbij dat noodzakelijk is wegens de ernst van de strafbare feiten en de dreiging voor de rechtsorde, zoals bij geweld, kwetsbare slachtoffers en zedendelicten. Tevens zal het OM onverminderd ingrijpen in geval van personen die verward gedrag vertonen dat wijst op gevaar voor de veiligheid van de persoon zelf of anderen.

Het OM benadrukt dat het gaat om een tijdelijke werkwijze en dat het niet gaat om afstel van de vervolging van strafbare feiten, maar om uitstel. Deze aanpak sluit aan op het kabinetsbeleid om de risico's op verspreiding van het virus te beperken.

Vraag 3

Klopt het dat zich strafbare feiten voordoen waarin mensen misbruik maken van de Corona-crisis waarin wij ons thans bevinden? Klopt het bijvoorbeeld dat babbeltrucs zich deels verlegd hebben naar zaken die met het Coronavirus te maken hebben? Wat is de beleidslijn van het OM en de politie ten opzichte van verdachten die zich hieraan schuldig maken? Past hier juist niet een intensivering van het (strafvorderings)beleid?

Antwoord 3

Het is denkbaar dat er als gevolg van de maatregelen tegen de verspreiding van het Corona-virus veranderingen in de criminaliteit optreden. (Cyber)criminelen maken vaak gebruik van de actualiteit om mensen op te lichten. Zo zijn al incidenten bekend van internetoplichting en babbeltrucs en bedreiging van hulpverleners. Phishingmails, geïnfecteerde bijlagen, schadelijke links, valse webpagina's, spam en andere malware met een coronavirus-thema zijn eveneens in omloop.

De noodzakelijke maatregelen laten onverlet dat het OM stevig op zal treden tegen mensen die strafbare feiten plegen en daarbij misbruik maken van de huidige coronacrisis, zoals door internetoplichting en babbeltrucs. Dit soort gedrag wordt niet getolereerd. Het OM zal hier snel tegen optreden en zware straffen eisen. Er wordt zo nodig snel- en supersnelrecht ingezet.